

Wysłano dnia 2013 -05- 16

Opole, 2013.05.16

ŻNG.8361.12.2013

POLECONA ZA
POTWIERDZENIEM
ODBIORU

PRIORYTET

DECYZJA Nr 22 / 2013

Działając na podstawie art. 40a ust. 1, pkt. 3 i ust. 4, ustawy, z dnia 21 grudnia 2000r. o jakości handlowej artykułów rolno – spożywczych (tekst jednolity z 2005 r. Dz. U. Nr 187, poz. 1577 ze zm.) oraz art. 104 § 1 ustawy z dnia 14 czerwca 1960r. Kodeks postępowania administracyjnego (tekst jednolity z 2013 r. Dz. U. poz. 267), po przeprowadzeniu postępowania administracyjnego,

Opolski Wojewódzki Inspektor Inspekcji Handlowej

wymierza

przedsiębiorcy:

**Makro Cash and Carry Polska S.A.,
Al. Krakowska 61,
02-183 Warszawa,
NIP 522-000-28-60**

karę pieniężną w wysokości 500,00 złotych /słownie: pięćset złotych/ z tytułu wprowadzenia do obrotu artykułu rolno – spożywczego o niewłaściwej jakości handlowej, w rozumieniu artykułu 3 pkt 5 w/w ustawy o jakości handlowej artykułów rolno - spożywczych, tj. „Sera Bałkańskiego z mleka owczego” a' 200g, wyprodukowanego w Bułgarii dla: P.P.H. TEMAR Sp. j., ul. Tartaczna 34, 40-749 Katowice, który **nie odpowiada wymaganiom** zawartym w art. 6 ust. 2 ww. ustawy o jakości handlowej artykułów rolno – spożywczych, w związku z art. 46 ust. 1 pkt 1 lit. a ustawy z dnia 25 sierpnia 2006 r. o bezpieczeństwie żywności i żywienia (tekst jednolity z 2010r. Dz. U. Nr 136, poz.914 ze zm.), **z uwagi na wprowadzanie konsumentów w błąd co do charakterystyki środka spożywczego.**

Uzasadnienie:

W dniach 22-25, 28.01.2013 r., działając na podstawie upoważnienia do przeprowadzenia urzędowej kontroli żywności Nr ŻNG-12/2013 z dnia 21.01.2013r., inspektorzy Wojewódzkiego Inspektoratu Inspekcji Handlowej w Opolu przeprowadzili kontrolę w Hali „makro” Nr 21 w Opolu, zlokalizowanej przy ul. Partyzanckiej 84, należącej do Makro Cash and Carry Polska S.A., Al. Krakowska 61, 02-183 Warszawa, zwanego dalej „stroną”.

Kontrolę przeprowadzono na podstawie przepisów:

- art. 3 ust. 1, 2, 3 rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) Nr 882/2004 z dnia 29 kwietnia 2004 r. w sprawie kontroli urzędowych przeprowadzanych w celu sprawdzenia zgodności z prawem paszowym i żywnościowym oraz regułami dotyczącymi zdrowia zwierząt i dobrostanu zwierząt (Dz. Urz. UE. L z 30.04.2004 r., Nr 165 s.1 ze zm.).

- art. 17 ust. 3 ustawy z dnia 21 grudnia 2000 r. o jakości handlowej artykułów rolno - spożywczych (tekst jednolity z 2005 r. Dz. U. Nr 187, poz. 1577, ze zm.), zwanej dalej „ustawą o jakości”,
- art. 3 ust. 1 pkt 1 i 2 ustawy z dnia 15 grudnia 2000 r. o Inspekcji Handlowej (tekst jednolity z 2009 r. Dz. U. Nr 151, poz. 1219 ze zm.).

Zakres tematyczny kontroli obejmował m. in. ocenę jakości oraz prawidłowości oznakowania przetworów mlecznych.

W toku kontroli poddano ocenie m. in. partię produktu o nazwie „Ser Bałkański z mleka owczego” a' 200g, w ilości 7 opakowań jednostkowych, w cenie 7,65 zł/szt., wartości 53,55 zł, oznaczonego „najlepiej spożyć przed: 01.08.2013r.”, wyprodukowanego w Bułgarii dla: P.P.H. TEMAR Sp. j., ul. Tartaczna 34, 40-749 Katowice, zwanego dalej „*serem Bałkańskim*”.

W wyniku oględzin wniesiono uwagi do informacji zamieszczonej na opakowaniu wyrobu, dotyczącej składu środka spożywczego, która w opinii organu, wprowadza konsumentów w błąd.

Nazwa wyrobu „Ser Bałkański z mleka owczego” sugeruje, że produkt uzyskany jest wyłącznie z mleka owczego. W składzie produktu podano również wyłącznie mleko owcze, zamieszczając jednocześnie przy tym składniku gwiazdkę - „*”, odsyłającą do informacji zamieszczonej pod składem, iż „* z przyczyn technologicznych możliwa domieszka innego rodzaju mleka – kozie/krowie max 7%”.

Powyższe jest niezgodne z art. 6 ust. 2 ustawy o jakości, w związku z art. 46 ust. 1 pkt 1 lit. a ustawy z dnia 25 sierpnia 2006 r. o bezpieczeństwie żywności i żywienia (tekst jednolity z 2010r. Dz. U. Nr 136, poz.914 ze zm.), zwanej dalej „ustawą o bezpieczeństwie żywności i żywienia”, ze względu na wprowadzanie konsumentów w błąd co do charakterystyki środka spożywczego w zakresie składu.

W wyniku powyższego dnia 28.02.2013r. skierowano do *strony* wystąpienie pokontrolne, w którym poinformowano o stwierdzonych nieprawidłowościach. Jednocześnie skierowano pismo do dystrybutora kwestionowanego wyrobu.

W odpowiedzi na pismo *strona* poinformowała, iż w związku z brakiem chęci dostawcy do natychmiastowej zmiany treści etykiety produktu zdecydowano o zablokowaniu zamówień przedmiotowego produktu do czasu wyjaśnienia sprawy. Ponadto *strona* zaznaczyła, iż dostawca produktu twierdzi, że przesłał do tutaj Inspektoratu wyjaśnienie w sprawie, jednak nie otrzymał żadnej odpowiedzi, jak również, że zastrzeżenia dotyczące opisu na produkcie o możliwej max 7% domieszce innego rodzaju mleka były wielokrotnie omawiane z właściwymi Inspekcjami Handlowymi i w tej wersji opis został zaakceptowany do obrotu.

W odniesieniu do dystrybutora produktu złożył on wyjaśnienia, iż działał w dobrej wierze i przekonaniu, że wprowadza do obrotu produkt właściwie oznakowany i nie wprowadzający konsumenta w błąd, gdyż na etykiecie podano informację o możliwej domieszce innego rodzaju mleka, w tym samym polu widzenia (procentowa zawartość domieszki została zwiększona z 5% do 7%, aby zwiększyć możliwą tolerancję), a forma oraz treść tego zapisu była konsultowana z właściwą Inspekcją Handlową. Nadmieniał również, iż nie może dopisać w składzie innego rodzaju mleka, gdyż jego domieszka jest możliwa ale niekoniecznie.

Zaznaczył jednak, że jest gotowy ponownie skorygować opis na opakowaniu, aby wyeliminować wszelkie możliwe wątpliwości co do składu i rodzaju produktu.

Mając na uwadze stwierdzone nieprawidłowości, Powiatowy Wojewódzki Inspektor Inspekcji Handlowej, zwany dalej „OWIiH”, pismem z dnia 15.04.2013r., zawiadomił *stronę* o wszczęciu postępowania administracyjnego w celu wydania decyzji administracyjnej w przedmiocie wymierzenia kary pieniężnej na podstawie art. 40a ust. 1 pkt 3 ustawy o jakości, za wprowadzenie do obrotu handlowego partii sera Bałkańskiego nieodpowiadającego wymaganiom jakościowym. Jednocześnie poinformowano *stronę* o przysługującym jej prawie, zgodnie z art. 10 §1 ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. Kodeks postępowania administracyjnego (tekst jednolity z 2013 r. Dz. U. poz. 267), do zapoznania się z aktami sprawy oraz wypowiedzenia się co do

zebranych w sprawie materiałów i dowodów. Przedmiotowe pismo zostało odebrane w dniu 18.04.2013r.

W odpowiedzi na zawiadomienie *strona* przesłała informację o osiągniętym przychodzie w roku 2012.

Opolski Wojewódzki Inspektor Inspekcji Handlowej ustalił i stwierdził co następuje:

„Makro Cash and Carry Polska S.A.” z siedzibą w Warszawie, Al. Krakowska 61 jest przedsiębiorcą zarejestrowanym pod nr KRS 0000047354 w Sądzie Rejonowym dla M. ST. Warszawy w Warszawie, XIII Wydział Gospodarczy Krajowego Rejestru Sądowego.

Na podstawie dowodu dostawy nr WZ-22/K/13 z dnia 02.01.2013r. wprowadził do obrotu handlowego w Hali „makro” Nr 21 w Opolu, ul. Partyzancka 72, partię (w ilości 12 szt.) wyrobu o nazwie „Ser Bałkański z mleka owczego” a' 200g.

Uwzględniając definicję „obrotu” zawartą w *ustawie o jakości*, odwołującą się do treści art. 3 pkt 8 rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady nr 178/2002 z dnia 28 stycznia 2002r. ustanawiającego ogólne zasady i wymagania prawa żywnościowego, powołującego Europejski Urząd ds. Bezpieczeństwa Żywności oraz ustanawiającego procedury w zakresie bezpieczeństwa żywności (Dz. Urz. UE L z 2002, Nr 31, s.1 ze zm.), zwanego dalej „*rozporządzeniem 178/2002*”, za jakość handlową odpowiada nie tylko producent, ale także przedsiębiorcy prowadzący obrót handlowy produktami żywnościowymi na każdym jego etapie, w tym także hurtowym i detalicznym. Ponadto w myśl art. 17 ust. 1 tego rozporządzenia, podmioty działające na rynku spożywczym i pasz zapewniają, na wszystkich etapach produkcji, przetwarzania i dystrybucji w przedsiębiorstwach będących pod ich kontrolą, zgodność tej żywności lub pasz z wymogami prawa żywnościowego właściwymi dla ich działalności i kontrolowanie przestrzegania tych wymogów.

Przy ustalaniu odpowiedzialności *strony* jako podmiotu wprowadzającego do obrotu środek spożywczy o niewłaściwej jakości, warto przytoczyć wyrok Trybunału Sprawiedliwości Unii Europejskiej z dnia 23 listopada 2006r. w sprawie C-315/05 (Dz. Urz. UE C z 2006, Nr 331, str.14), z którego wynika, iż **za jakość odpowiedzialność może ponieść wprowadzający do obrotu, nawet jeśli ogranicza się on wyłącznie jako dystrybutor produktu w postaci, w jakiej został mu on dostarczony przez producenta.** Określając ramy prawne wyroku Trybunał Sprawiedliwości Unii Europejskiej przywołał m. in. art. 3 pkt 3 oraz art. 17 *rozporządzenia 178/2002*, które definiują podmioty działające na rynku spożywczym oraz określają obowiązki tych podmiotów, a także państw członkowskich w zakresie przestrzegania wymagań prawa żywnościowego na wszystkich etapach produkcji, przetwarzania i dystrybucji. Kwestia odpowiedzialności podmiotu, który wprowadził do obrotu produkt o niewłaściwej jakości handlowej została wyjaśniona również w wydanym dnia 8 listopada 2010r. wyroku Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Warszawie sygn. akt VI SA/Wa 1044/10, który zapadł w wyniku skargi przedsiębiorcy, w odniesieniu do innego środka spożywczego oferowanego do sprzedaży w placówce należącej do skarżącego. Stanowisko to znajduje potwierdzenie w innych orzeczeniach Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Warszawie, np. wyrok z dnia 4 sierpnia 2010r. sygn. akt VI SA/Wa 894/10; wyrok z dnia 20 maja 2010r. sygn. akt VI SA/Wa 128/10.

W świetle powyższego nie ulega wątpliwości, iż *strona* posiada status podmiotu wprowadzającego na rynek środki spożywcze. Tym samym podlega rygorom określonym w *ustawie o jakości* i jej działania mogą być poddane ocenie w kwestii odpowiedzialności za jakość produktów spożywczych będących przedmiotem obrotu handlowego.

Zgodnie z art. 4 ust. 1 *ustawy o jakości*, „wprowadzane do obrotu artykuły rolno – spożywcze powinny spełniać wymagania w zakresie jakości handlowej, jeżeli w przepisach o jakości handlowej zostały określone takie wymagania, oraz dodatkowe wymagania dotyczące

tych artykułów, jeżeli ich spełnienie zostało zadeklarowane przez producenta”.

Jakość handlowa w myśl art. 3 pkt 5 *ustawy o jakości* oznacza „cechy artykułu rolno – spożywczego dotyczące jego właściwości organoleptycznych, fizykochemicznych i mikrobiologicznych w zakresie technologii produkcji, wielkości lub masy oraz wymagania wynikające ze sposobu produkcji, opakowania, prezentacji i oznakowania, nieobjęte wymaganiami sanitarnymi, weterynaryjnymi lub fitosanitarnymi”.

Oznakowanie środków spożywczych, jak wynika z powyżej przytoczonej definicji, jest jednym z elementów jakości handlowej. Do znakowania artykułów spożywczych, na mocy art. 6 ust. 2 *ustawy o jakości*, stosuje się odpowiednio wymagania określone w art. 45 ust. 2, art. 46 ust. 1 pkt 1 i art. 48 ust. 1 *ustawy o bezpieczeństwie żywności i żywienia*. W myśl art. 45 ust. 2 tej ustawy oznakowanie środka spożywczego obejmuje wszelkie informacje w postaci napisów i innych oznaczeń, w tym znaki towarowe, nazwy handlowe, elementy graficzne i symbole dotyczące środka spożywczego i umieszczone na opakowaniu, etykiecie, obwolucie, ulotce, zawieszce oraz w dokumentach, które są dołączone do tego środka spożywczego lub odnoszą się do niego.

Zgodnie z wyżej przytoczonym przepisem oznakowanie środka spożywczego nie może wprowadzać konsumenta w błąd, w szczególności obrotu charakterystyk i baka spożywczego, w tym jego nazwy, rodzaju, właściwości, składu, ilości, trwałości, źródła lub miejsca pochodzenia, metod wytwarzania lub produkcji.

Dodatkowo w art. 7 ust.1 pkt 1 *ustawy o jakości* określono, że oznakowanie artykułu rolno – spożywczego zawiera informacje istotne z punktu widzenia jakości handlowej, w szczególności nazwę, pod którą artykuł rolno – spożywczy jest wprowadzany do obrotu. Art. 7 ust. 2 pkt 1 tej ustawy precyzuje, że w przypadku artykułu rolno – spożywczego będącego środkiem spożywczym nazwa powinna odpowiadać wymaganiom określonym w art. 47 *ustawy o bezpieczeństwie żywności i żywienia*.

Zgodnie z art. 47 ust. 1 *ustawy o bezpieczeństwie żywności i żywienia*, nazwa środka spożywczego powinna odpowiadać nazwie ustalonej dla danego rodzaju środków spożywczych, w przepisach prawa żywnościowego, a w przypadku braku takich przepisów powinna być nazwą zwyczajową środka spożywczego lub składać się z opisu środka spożywczego lub jego użycia, tak **aby umożliwić konsumentowi rozpoznanie rodzaju i właściwości środka spożywczego oraz odróżnienie go od innych produktów.**

Powyższe przepisy jasno regulują kwestie oznakowania – **powinno ono w czytelny sposób odzwierciedlać rzeczywiste cechy produktu i nie pozostawiać w tym zakresie żadnych wątpliwości.**

Obowiązujące w zakresie obrotu produktami żywnościowymi unijne regulacje prawne, w szczególności *rozporządzenie 178/2002*, tworzą podstawy do zapewnienia wysokiego poziomu ochrony zdrowia oraz interesów konsumentów. Art. 8 ust. 1 tego rozporządzenia stanowi, że prawo żywnościowe ma na celu ochronę interesów konsumentów i powinno stanowić podstawę dokonywania przez konsumentów świadomego wyboru związanego ze spożywaną przez nich żywnością. Ma na celu zapobieganie:

- a) oszukiwaniu lub podstępny praktykom;
- b) fałszowaniu żywności, oraz
- c) wszelkim innym praktykom mogącym wprowadzać konsumenta w błąd.

Nadto przepis art. 16 ww. rozporządzenia, odnosząc się do etykietowania, reklamy i prezentacji żywności stanowi, że informacje na temat żywności udostępnione w jakikolwiek sposób nie mogą wprowadzać konsumenta w błąd.

W krajowym prawodawstwie zasady znakowania żywności zawarte są w dwóch wyżej cytowanych ustawach, *ustawie o jakości* oraz *ustawie o bezpieczeństwie żywności i żywienia*. Delegacja do wydania rozporządzenia wykonawczego zawarta jest w obu tych ustawach.

Zgodnie z zapisem art. 15 ust. 1 *ustawy o jakości* „minister właściwy do spraw rynków rolnych, w drodze rozporządzenia (...) określi szczegółowy zakres informacji podawanych w oznakowaniu opakowanych środków spożywczych i środków spożywczych bez opakowań przeznaczonych bezpośrednio dla konsumenta finalnego lub do zakładów żywienia zbiorowego oraz sposób znakowania tych środków spożywczych, z wyłączeniem znakowania wartością odżywczą”. Tożsamy zapis widnieje w art. 50 ust. 1 *ustawy o bezpieczeństwie żywności i żywienia*.

Aktem wykonawczym ww. przepisów jest rozporządzenie Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 10 lipca 2007r. w sprawie znakowania środków spożywczych (Dz. U. Nr 137, poz. 966 ze zm.), zwane dalej „*rozporządzeniem w sprawie znakowania środków spożywczych*”.

Wykaz podstawowych, i, najbardziej, najważniejszych, elementów, informacji, jakie wchodzi, w zakres znakowania większości środków spożywczych, przedstawiono w § 2 ust. 1 *rozporządzenia w sprawie znakowania środków spożywczych*. Jednym z nich jest skład środka spożywczego.

W rozumieniu art. 3 ust. 3 pkt 34 *ustawy o bezpieczeństwie żywności i żywienia*, składowikiem żywności jest każda substancja występująca w żywności, w tym substancje dodatkowe i aromaty, użyta przy wytwarzaniu lub przygotowywaniu środków spożywczych, obecna w gotowym produkcie, nawet jeśli jest ona w zmienionej formie.

Informacje o składzie (w znaczeniu surowcowym), w myśl § 5 ust. 1 *rozporządzenia w sprawie znakowania środków spożywczych*, podaje się w formie wykazu składników wykorzystanych do produkcji, środka spożywczego i nadal, w nim, obecnych, a, nawet, w, zmienionej, formie, z podaniem nazwy składnika, według masy tych składników, ustalonej w chwili ich użycia do wytworzenia środka spożywczego, w porządku malejącym.

W opinii organu sposób oznakowania *sera Bałkańskiego* nie wypełnia należycie tego obowiązku. Skład zadeklarowany na opakowaniu nie pozwala na jednoznaczną identyfikację wyrobu w kwestii użytych do jego produkcji surowców. Zapis o ewentualnej domieszce max 7% mleka krowiego/koziego, zamieszczony poniżej wykazu składników, wskazuje, iż konsument może w efekcie nabyć ser otrzymany: wyłącznie z mleka owczego, z mleka owczego i krowiego, z mleka owczego i koziego, jak również z mleka owczego, krowiego i koziego.

Sytuacja taka, z punktu widzenia ustawodawstwa unijnego i krajowego jest niedopuszczalna. Oznakowanie środka spożywczego ma być rzetelną i pełną informacją o składzie produktu. Powinno w sposób jasny i dokładny, informować o tym, co wchodzi w skład danego środka spożywczego.

Analizując sposób zamieszczenia danych o składzie *sera Bałkańskiego* należy dodać, iż naruszone zostały również inne postanowienia *rozporządzenia w sprawie znakowania środków spożywczych*.

Istotną kwestią jest fakt, iż mleko krowie, z uwagi na zawartość laktozy, jest składnikiem silnie alergennym. W związku z powyższym osoby uczulone na ten składnik powinny posiadać jasną informację o jego zawartości w wyrobie już w nazwie produktu, a w przedmiotowej sprawie użyta nazwa wskazuje na produkt otrzymany z jednego rodzaju mleka – owczego. Zgodnie z § 5 ust. 1 *rozporządzenia* istnieje obowiązek zamieszczania informacji o składnikach alergennych na opakowaniu.

Ponadto, w myśl § 9 ust. 1 *rozporządzenia w sprawie znakowania środków spożywczych*, w oznakowaniu środka spożywczego, przeznaczonego bezpośrednio dla konsumenta, należy podawać ilościową zawartość składnika lub kategorii składników tego środka spożywczego, jeżeli:

- 1) nazwa składnika lub kategorii składników występuje w nazwie środka spożywczego lub nazwa tego środka spożywczego jest zazwyczaj kojarzona przez konsumenta z zawartością składnika lub kategorii składników w tym środku spożywczym;
- 2) nazwa składnika lub kategorii składników jest podkreślona w oznakowaniu środka spożywczego w formie pisemnej, przy użyciu obrazków i grafiki;
- 3) składnik lub kategoria składników jest istotna dla scharakteryzowania środka spożywczego

i odróżnienia go od innych środków spożywczych, z którymi może być mylony ze względu na podobieństwo nazwy lub wyglądu.

Mając na uwadze powyższe, obowiązkiem jest zamieszczenie informacji o ilościowej zawartości składnika podkreślonego na opakowaniu, nie mniej, bądź przynajmniej przy użyciu grafiki.

W niniejszym wypadku nie zamieszczono procentowej zawartości mleka owczego w składzie wyrobu, ponadto, mając na względzie zapis o „ewentualnej”, max 7% domieszce mleka innego aniżeli owcze, nie jest możliwe jednoznaczne określenie tej ilości, a rozbieżność w tym zakresie może być znaczna.

Także zapis, iż 7% domieszka mleka innego wynika z „przyczyn technologicznych” w opinii organu jest niedopuszczalna. Zgodnie z rozporządzeniem Komisji (WE) Nr 273/2008 z dnia 5 marca 2008 r. ustanawiającym szczegółowe zasady stosowania rozporządzenia Rady (WE) Nr 1255/1999 w odniesieniu do metod analizy oraz oceny jakości mleka i przetworów mlecznych (Dz. Urz. UE L z 29.3.2008r. Nr 88, str.1) obecność mleka obcego aniżeli zadeklarowane jest dopuszczalna w ilości < 1%, t. j. do granicy wykrywalności. Zanieczyszczenie linii technologicznej jest dopuszczalne w tej właśnie granicy. Producent powinien tak przygotować linię technologiczną, by otrzymać wyrób zgodny z deklaracją, którą zamieszcza na etykiecie. Ponadto, kierując wyrób do obrotu handlowego, powinien dysponować szczegółową wiedzą o jego składzie i nie posiadać w tym zakresie żadnych wątpliwości.

Reasumując, informacja o składzie *sera Bałkańskiego* jest nieprecyzyjna i nierzetelna, pozwalająca na oferowanie konsumentom każdorazowo produktu oznaczonego w identyczny sposób, o zupełnie różnym składzie. Przyzwolenie na znakowanie wyrobów w taki sposób stwarzałoby sytuacje dowolności w przedmiotowym zakresie. Taka praktyka jest także nieuczciwa względem innych przedsiębiorców, w szczególności, którzy produkują w sposób rzetelny i zgodny z przepisami.

Mając na względzie powyższe przedmiotowy *ser Bałkański* jest środkiem spożywczym o niewłaściwiej jakości handlowej, w rozumieniu w szczególności, przytoczonego art. 2 pkt 5 ustawy o jakości.

Zgodnie z art. 17 ust. 2 rozporządzenia 178/2002 państwa członkowskie ustanawiają zasady dotyczące środków i kar mających zastosowanie w przypadku naruszenia prawa żywnościowego, przy czym kary te powinny być skuteczne, proporcjonalne i odstraszające.

W polskim ustawodawstwie ww. przepisy karne określone zostały w *ustawie o jakości*. Artykuł 40a ust. 1 pkt 3 ww. ustawy stanowi, iż „Kto wprowadza do obrotu artykuły rolno – spożywcze nieodpowiadające jakości handlowej określonej w przepisach o jakości handlowej lub deklarowanej przez producenta w oznakowaniu tych artykułów, podlega karze pieniężnej w wysokości do pięciokrotnej wartości korzyści majątkowej uzyskanej lub która mogłaby zostać uzyskana przez wprowadzenie tych artykułów rolno - spożywczych do obrotu, nie niższej jednak niż 500 zł”.

OwiiH, w myśl art. 40 a ust. 5 *ustawy o jakości*, ustalając wysokość kary pieniężnej uwzględnia, stopień szkody, rodzaj czynu, stopień zawinienia, zakres naruszenia oraz dotychczasową działalność podmiotu na rynku artykułów rolno - spożywczych i wielkość jego obrotów.

Stopień szkodliwości czynu, polegający na wprowadzeniu do obrotu *sera Bałkańskiego* niewłaściwie oznakowanego należy ocenić jako wysoki. Sery owcze są artykułem żywnościowym niezwykle pożądanym przez konsumentów. Oryginalny ser owczy postrzegany jest jako produkt mający pozytywny wpływ na zdrowie. Charakteryzuje się wysoką wartością odżywczą i rzadziej niż mleko krowie powoduje alergię, dlatego też przetworzy z mleka owczego polecane są osobom uczulonym na mleko krowie, zwłaszcza dzieciom. Ze względu na wysokie koszty utrzymania oraz niższą wydajność produkcji, w porównaniu z wyrobami tego typu z mleka krowiego, są one również znacznie droższe. Należy uwzględnić także specyficzne walory smakowo - zapachowe serów owczych, dzięki którym zyskały grono entuzjastów przykładających szczególną wagę do ich jakości oraz „oryginalności”. W związku z powyższym rzetelne oznakowanie tych wyrobów jest istotnym

elementem jakości handlowej i stanowi podstawę świadomego wyboru konsumentów.

Stopień zawinienia OWIiH ocenia jako wysoki. Należy podkreślić, iż wykrycie nieprawidłowości w zakresie oznakowania *sera Bałkańskiego* leżało w mocy *strony*, gdyż *możliwe*, one zostały ujawnione przez przedsiębiorcę w trakcie zwykłych czynności przy odbiorze towaru, jak oględziny, czy rutynowa weryfikacja oznakowania. Nadto przedsiębiorca o tak silnej pozycji na rynku powinien dołożyć wszelkich starań, aby wprowadzać do obrotu handlowego wyroby o najwyższej jakości, np. poprzez kierowanie produktów do badań laboratoryjnych. Co więcej wskazanym jest, aby przedsiębiorca zajmujący się hurtową dystrybucją artykułów żywnościowych wymagał od swoich kontrahentów przestrzegania określonych standardów, co pozwoliłoby wyeliminować niezgodności na wcześniejszych etapach obrotu. Analizując niniejszą przesłankę OWIiH pozytywnie ocenił fakt, iż po stwierdzeniu przez inspektorów nieprawidłowości, *strona* dobrowolnie wycofała z obrotu handlowego zaktualizowany wyrob.

Zakres naruszenia OWIiH ocenia jako średni. W omawianej kwestii naruszono wymogi w zakresie oznakowania istotne z punktu widzenia właściwości produktu oraz interesów konsumenta. Sposób w jaki przedmiotowy *ser Bałkański* został oznakowany narusza ogólne ramy unijnego prawa żywnościowego w zakresie zakazu wprowadzania konsumentów w błąd oraz przepisy krajowe, przede wszystkim rozporządzenie w sprawie znakowania *śrudiaków spożywczych*.

Za łagodzący w tym wypadku należy uznać fakt, iż informacja o domieszkach mleka innego niż owcze, choć przedstawiona w niewłaściwy i niedopuszczalny na gruncie przepisów prawa sposób, została zamieszczona na etykiecie wyrobu. Tylko ze względu na ten fakt uchybienie rozpatrywane jest pod względem niewłaściwej jakości handlowej wyrobu, a nie jego zafalszowania. Należy zaznaczyć, iż *ser Bałkański* w toku prowadzonej kontroli został poddany badaniom laboratoryjnym pod kątem obecności mleka krowiego, które wykazały jego zawartość na poziomie $1,3\% \pm 0,2$, t. j. powyżej granicy wykrywalności. Nie badano jednak wyrobu pod kątem ewentualnej domieszki mleka koziego.

OWIiH, ustalając wysokość kary, uwzględnił także **dotychczasową działalność przedsiębiorcy**, biorąc pod uwagę okres 24 miesięcy. W tym przedziale czasowym OWIiH ukarał *stronę* z tytułu wprowadzenia do obrotu środka spożywczego zafalszowanego, również „Sera Bałkańskiego z mleka owczego” wyprodukowanego w Bułgarii dla PPH TEMAR Sp. j. w Katowicach, tj. w związku z art. 40 a ust. 1 pkt 4 *ustawy o jakości*. W składzie sera stwierdzono niezadeklarowany dodatek mleka krowiego w ilości $1,92\% \pm 0,27$. Nadmienić należy, iż wówczas oznakowanie opakowania jednostkowego zawierało oznaczenie „100% owczego mleka”. Z wyjaśnień dystrybutora wynika, iż od tego czasu dokonywał on zmian w zakresie informacji zamieszczonych na etykiecie, deklarując 5%, a następnie 7% możliwy dodatek mleka krowiego lub koziego.

Oceniając **wielkość obrotów strony**, OWIiH sklasyfikował ją w segmencie pozostałych przedsiębiorców, zwanych potocznie „dużymi”. Wynika to z faktu, iż nie można jej zaliczyć do żadnej z grup określonych w art. 104 – 106 *ustawy z dnia 2 lipca 2004r. o swobodzie działalności gospodarczej* (tekst jednolity Dz. U. z 2010r. nr 220, poz. 1447 ze zm.), tj. do „mikro”, „małych” lub „średnich” przedsiębiorców, gdyż zadeklarowane przez *stronę* obroty przewyższają określone w ustawie.

Niniejsze zaklasyfikowanie *strony* do ww. grupy dodatkowo podkreśla jej silną pozycję na rynku, jak również wiążące się z tym możliwości wpływu na swoich kontrahentów oraz oferowane do sprzedaży produkty.

Z tych względów OWIiH orzeka jak w sentencji.

Karę w wysokości 500,00 zł należy wpłacić na rachunek bankowy Wojewódzkiego Inspektoratu Inspekcji Handlowej w Opolu numer 39 1010 1401 0013 4222 3100 0000 NBP

Oddział Okręgowy Opole w terminie 30 dni od dnia, w którym decyzja o wymierzeniu kary stała się ostateczna.

Opolski Wojewódzki Inspektor
Inspekcji Handlowej
.....
Opolski Wojewódzki
Inspektor Inspekcji Handlowej

Pouczenie:

- Na podstawie art. 127 §1 i 2 kpa oraz art. 129 §1 i 2 kpa od decyzji przysługuje stronie odwołanie w terminie 14 dni do Prezesa Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów w Warszawie ul. Plac Powstańców Warszawy 1, 00-950 Warszawa, za pośrednictwem Opolskiego Wojewódzkiego Inspektora Inspekcji Handlowej. ul. 1 Maja 1, 45 – 068 Opole.
- Zgodnie z art. 40a ust. 8 ustawy z dnia 21 grudnia 2000r. o jakości handlowej artykułów rolno - spożywczych (tekst jednolity z 2005 r. Dz. U. Nr 187, poz. 1577 ze zm.) do kar pieniężnych stosuje się odpowiednio przepisy działu III ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. - Ordynacja podatkowa (tekst jednolity z 2012r. Dz. U. poz. 749 ze zm.).
- Zgodnie z art. 16 § 1 kpa decyzja ostateczna to decyzja wydana w pierwszej instancji i niezaskarżona w odpowiednim terminie.
- Wniesienie odwołania w terminie wstrzymuje wykonanie decyzji.

Otrzymują:

1. Makro Cash and Carry Polska S.A.
Al Krakowska 61
02-183 Warszawa
2. BA w/m
3. a/a

DW